

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA
XIII. ÉVFOLYAM, 245. SZÁM ARA 50 FILLER 1956. OKT. 18., CSÜTÖRTÖK

A BELGRÁDI TÁRGYALÁSOKRÓL

Szerdán délután újabb megbeszélésekre került sor az MDP és a JKSZ képviselői között

Belgrád (MTI) A Magyar Dolgozók Pártja Belgrádban tartózkodó küldöttsége és a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottságának képviselői szerdán délután 4 órakor tartották negyedik megbeszélésüket a JKSZ székházában.

A két párt közötti tárgyalások legfontosabb döntő szakasza ezzel eredményesen lezárult. A magyar küldöttség tagjai szerdán este 11 óra 25 perckor különvonnattal Tuzla kelet-boszniai bányavárosba utaztak. (MTI)

sek igen nagy jelentőségűek az országaink közti kapcsolatok további elmélyítése szempontjából. Sok sikert kívánok a magyar dolgozóknak a szocializmus építésében és boldog jövőjük érdekében kifejtett alkotó munkájukban. Gerő Ernő elvtárs a következőket mondta: — A magam részéről csak megerősíthetem azt, amit Tito elvtárs mondott, hogy a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének küldöttsége és a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottságának küldöttsége közötti tárgyalások a legszorosabb, a legbarátabb szellemben folytatók, igen komoly, konkrét, pozitív eredményre vezettek. Ez a találkozó mindkét országot és mindkét párt számára nagy jelentőségű és előremutató. (MTI)

Josip Broz-Tito és Gerő Ernő nyilatkozata a magyar rádióknak

Belgrád (MTI) Josip Broz-Tito, a Jugoszláv Kommunista Szövetségének főtitkára és Gerő Ernő, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára szerdán este a belgrádi magyar követi nyilatkozatot adott a magyar rádióknak. Tito kijelentette: — Meg-

elégedéssel állapíthatom meg, hogy a Jugoszláv Kommunista Szövetsége és a Magyar Dolgozók Pártja képviselői közötti megbeszélések a legjobban, a legbarátabb szellemben folytak. Véleményem szerint a magyar küldöttség jugoszláviai látogatása és az itt folyó megbeszélé-

sek igen nagy jelentőségűek az országaink közti kapcsolatok további elmélyítése szempontjából. Sok sikert kívánok a magyar dolgozóknak a szocializmus építésében és boldog jövőjük érdekében kifejtett alkotó munkájukban. Gerő Ernő elvtárs a következőket mondta: — A magam részéről csak megerősíthetem azt, amit Tito elvtárs mondott, hogy a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének küldöttsége és a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottságának küldöttsége közötti tárgyalások a legszorosabb, a legbarátabb szellemben folytatók, igen komoly, konkrét, pozitív eredményre vezettek. Ez a találkozó mindkét országot és mindkét párt számára nagy jelentőségű és előremutató. (MTI)

Az MDP küldöttségének látogatása a vinci atomkutató intézetben és Szendrőn

Belgrád (MTI) Az MDP Belgrádban tartózkodó küldöttségének tagjai, Gerő Ernő, Apró Antal, Hegedűs András, Kádár János, Kovács István szerdán délelőtt látogatást tettek a vinci atomkutató intézetben. Az MDP vezetőit Alekszandar Rankovics, Vladimir Bakarics és Lazar Kolisevics, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottsága végrehajtó bizottságának tagjai kísérték.

Az intézet különböző részlegeinek megtekintése után a jugoszláv tudósokkal folytatott beszélgetés során Gerő Ernő elvtárs meghívta a jugoszláv atomszakembereket, hogy látogassanak el Magyarországra. — Részletesen megismerte a magyar atomkutatók helyzetét és a világon, amely atomreaktorral rendelkezik — hangsúlyozta Pavicsics.

A magyar küldöttség tagjai a vinci atomkutató intézetből Szendrőre, a régi történelmi város romjaihoz mentek. Ez a Hunyadi nevéhez és hísei harcához is szorosan kapcsolódó vár 1941-ig feltűnően jó állapotban állt az évszázadok viharát. Így a német megszállás és a második világháború alatt létszertartóknak használhatták fel. A raktárban azonban 1941-ben óriási robbanás történt, amely a várat majdnem teljesen romba döntötte. (MTI)

A Belgrádtól mintegy húsz kilométerre fekvő atomkutató intézetben Paule Szavics professzor, a világhírhír jugoszláv atomtudós, az intézet alapítója és Vojko Pavicsics atomtudós, az intézet igazgatója fogadta a magyar vendégeket. A küldöttség tagjai megtekintették a laboratóriumot, műhelyeket és a tudományos könyvtárat. Hosszabb időt szenteltek a most épülő atomerőmű megismerésének. Vojko Pavicsics professzor elmondta, hogy az Jugoszlávia első atomerőműve, amely szovjet tervek alapján és szovjet segítséggel épült. A máglyába beépítettek egy kü-

lön kis csoportot műszaki és technológiai kísérletek céljára. Ezek a kísérletek lehetővé teszik majd, hogy 7-10 év múlva felépüljön az első jugoszláv tervezési és építési atomreaktor is. A most épülő atomerőművel egyidejűleg Jugoszlávia lesz a tizedik ország a világon, amely atomreaktorral rendelkezik — hangsúlyozta Pavicsics. Az intézet különböző részlegeinek megtekintése után a jugoszláv tudósokkal folytatott beszélgetés során Gerő Ernő elvtárs meghívta a jugoszláv atomszakembereket, hogy látogassanak el Magyarországra. — Részletesen megismerte a magyar atomkutatók helyzetét és a világon, amely atomreaktorral rendelkezik — hangsúlyozta Pavicsics.

A magyar küldöttség tagjai a vinci atomkutató intézetből Szendrőre, a régi történelmi város romjaihoz mentek. Ez a Hunyadi nevéhez és hísei harcához is szorosan kapcsolódó vár 1941-ig feltűnően jó állapotban állt az évszázadok viharát. Így a német megszállás és a második világháború alatt létszertartóknak használhatták fel. A raktárban azonban 1941-ben óriási robbanás történt, amely a várat majdnem teljesen romba döntötte. (MTI)

Alekszandar Rankovics nyilatkozata a Tanjug munkatársának a magyar-jugoszláv tárgyalásokról

Belgrád (TANJUG) Alekszandar Rankovics a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottsága végrehajtó bizottságának titkára, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének küldöttségével folytatott tárgyalásokon résztvevő jugoszláv küldöttség vezetője kijelentette a TANJUG munkatársának, hogy a megbeszélések baráti és nyílt légkörben folytak.

Dolgozók Pártja közötti együttműködésre, mind pedig az általános viszonyra és a két ország gazdasági kapcsolataira vonatkozó egyes kérdéseket. Mindkét fél kívánságára — folytatta Alekszandar Rankovics — megvitatták a két ország szocialista építésében szerzett tapasztalatokat is. A magyar elvtársakat különösen a jugoszláv gazdasági rendszer, a munkás önzorgatás és a kommunális rendszer érdekelt.

Fogadás a belgrádi magyar nagykövetségen az MDP küldöttségének tiszteletére

Belgrád (MTI) Dr. Münnich Ferenc, a Magyar Népközlötárság belgrádi nagykövete szerdán este ünnepi fogadást adott a Magyar Dolgozók Pártja Jugoszláviában tartózkodó küldöttségének tiszteletére.

A fogadáson részt vettek a magyar küldöttség tagjai: Gerő Ernő, Hegedűs András, Apró Antal, Kádár János és Kovács István. Jugoszláv részről megjelent a fogadáson Josip Broz-Tito, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottsága végrehajtó bizottságának főtitkára, továbbá Alekszandar Rankovics, Szvetozar Vukmanovic, Lazar Kolisevics, Vladimir Bakarics, Ivan Gosnyak és Gyuro Szalay, a JKSZ Központi Bizottsága végrehajtó bizottságának tagjai, valamint Moma Markovics, Otnar Kreacisics, Haszan Brkics, Veljko Zekovic, a JKSZ Központi Bizottságának tagjai.

A két országban már eddig megteremtődtek az ilyen megbeszélésekhez szükséges feltételek — mondotta Rankovics — majd így folytatta: — Reméljük, hogy a megbeszélések hozzájárulnak a két párt, valamint a magyar és a jugoszláv nép közötti együttműködés megteremtéséhez és a kapcsolatok fejlesztéséhez. Alekszandar Rankovics a továbbiakban kijelentette, hogy a két párt képviselői az eddigi megbeszéléseken megvizsgálták mind a Jugoszláv Kommunista Szövetsége és a Magyar

A magyar pártküldöttség tagjai — mondotta Alekszandar Rankovics — kifejezésre juttatták óhajukat, hogy együttműködésben menessenek Jugoszláviába, amely részleteiben tanulmányozná országunk gazdasági rendszerét, valamint a társadalmi szervezetek, de különösen a Jugoszláv Kommunista Szövetsége és a jugoszláv dolgozó nép szocialista szövetsége munkáját és mechanizmusát — mondotta Alekszandar Rankovics.

A fogadáson részt vettek a magyar küldöttség tagjai: Gerő Ernő, Hegedűs András, Apró Antal, Kádár János és Kovács István. Jugoszláv részről megjelent a fogadáson Josip Broz-Tito, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottsága végrehajtó bizottságának főtitkára, továbbá Alekszandar Rankovics, Szvetozar Vukmanovic, Lazar Kolisevics, Vladimir Bakarics, Ivan Gosnyak és Gyuro Szalay, a JKSZ Központi Bizottsága végrehajtó bizottságának tagjai, valamint Moma Markovics, Otnar Kreacisics, Haszan Brkics, Veljko Zekovic, a JKSZ Központi Bizottságának tagjai.

A TERMÉNYPIACON

Ki ne ismerné ezt a jellegzetes tájat: a terménypiacot. Kukorica, burgonya, sütőtök s ki tudná még elsorolni, hányféle termény található ott meg. Az alku szinte állandó. — Hogy mázsa a kukoricának — hangzik a kérdés az egyik szekernél. — Kettő halvan. — Ne vicceljen már, hisz amoda 45-ér árulják. — Hát akkor vegyen ort. — Na ne alkudjunk, 50-et adok mázsaáért. — Ötvenöt. — Na, magának se nekem se legyen igazam, 52. Nagyon csapnak egymás tenverbe s megtörtént a vásárlás, ez adás. Ilyen és hasonló párbeszédnek lépten-nyomon szemtanúja lehet az ember. Mindenkülképpen a télre való beszerezni, az emberek saját maguknak a burgonyát, a sertéseknak, a hizonyap pedig a kukoricát.

Az öreg pipás magyarnak már nincs gondja, kinek adja el burgonyáját. Megvetik. Most már csak azt figyelj argus szemekkel, mennyit nyom a mázsa

További jobbratolódás az Adenauer-kormányban

Berlin (MTI) Az Adenauer-kormány hónapok óta készülő átalakítása megtörtént. Az átalakítás egyetlen meglepetése az, hogy Blücher továbbra is alkancellár maradt. Blank hadügyminiszternek fel kellett adnia hivatalát és felszámolták a különleges minisztériumokat is. Ezzel a megoldással kútba esett az „nagy korrosziós kapcsolódó vár 1941-ig feltűnően jó állapotban állt az évszázadok viharát. Így a német megszállás és a második világháború alatt létszertartóknak használhatták fel. A raktárban azonban 1941-ben óriási robbanás történt, amely a várat majdnem teljesen romba döntötte. (MTI)

Neumayer igazságügyminiszter, Kraft és Schäfer különleges miniszterek. Az atomerőügyi miniszter szabadon vált posztját Balke postaügyi miniszter örökölte, aki előző miniszteri székét is megtartotta. Balke a hírhedt I. G. Farben vegyipari konzern igazgatója tagja. Feladata, hogy a nyugatnémet államot „első osztályú atomhatalommal” tegye és természetesen e közben biztosítsa az I. G. Farben bűs hasznát. Az igazságügyminisztérium élére Merkatz, a fasiszta német párt elnöke került. Merkatzot a szakszervezetek vad ellenségeként ismerik.

Kínai női küldöttség érkezett Magyarországra

A Magyar Nők Országos Tanácsa meghívására háromtagú kínai női küldöttség érkezett Magyarországra. A küldöttség tagjai: Jang Csun, a Kínai Országos Demokratikus Nőszövetség állandó bizottságának tagja, Hua Ji, Csungking Városi Demokratikus Nőszövetség vezetője, Kung Liang, az Össz kínai Demokratikus Nőszövetség munkatársa. A küldöttség körülbelül két hetet tölt hazánkban. (MTI)

MOZAIKOK Vámospéresről

Vámospéresen régen nem volt kultúrház. A falu lakosai nagyban hiányolta ezt. — Más faluban van kultúrház, ahol a lakosság szórakozhat, művelődhet, csak nálunk nincs — mondogatták a vámospéresiek nemegyszer. Ebben az évben aztán teljesült a kívánsága a szórakozásra szomjas vámospéresieknek. Megkapták a kultúrház építésére az engedélyt. A mész, cement, téglák, faanyag is megérkezett. A tetőszerkezet össze is állították a mesterek. Most az 50 ezer téglát szállítják az építkezés színhelyére. A téglák le- és felrakását a szállításhoz a tanácstagok társadalmi munkájában végzik. Az építkezés gyorsítására csaknem az egész falu összefogott. A fogatos gazdák vállalták, hogy a terméskövet, ami szintén hamarosan megérkezik, elfuvarozzák az építkezéshez.

den utcájában a villany. Különösen a Barcsi-telep, Kenyereskert, Bátorikert lakosai örültek meg a villanynak, akik messze a falu szélén laktak. A villany bekapcsolása óta több mint 500 házban vált feleslegessé a 'petroleumlámpa. Olyan becses a villany Vámospéresen, hogy a villany-szerelők azt sem tudják, kihez menjenek hamarabb a villanyt bevezetni. Minden házigazda azt szeretné, hogy nála gyűljön ki előbb a villany. Elnék figyelemmel kísérik a faluban a Minisztertanács határozatát. A paraszokat különösen az alacsonyabb típusú szövetkezeti társulások érdeklik. A napokban megalakult két baromfitenyésztő szakszervezet 18, illetve 22 fővel. A földművelésügyi miniszter már meg is rendelte a szakszervezetek számára a tömögépet és a keltető gépet. Szó van a faluban szőlőtermelő szakszervezet alakításáról is. A község az E. kukoricát beadást hízott sertéssel teljesíti. Anyai sertés hizalására költöttek már szerződést a falubeliek, hogy bőven kijárj az E. kukorica beadást. Csomós Mihály

den utcájában a villany. Különösen a Barcsi-telep, Kenyereskert, Bátorikert lakosai örültek meg a villanynak, akik messze a falu szélén laktak. A villany bekapcsolása óta több mint 500 házban vált feleslegessé a 'petroleumlámpa. Olyan becses a villany Vámospéresen, hogy a villany-szerelők azt sem tudják, kihez menjenek hamarabb a villanyt bevezetni. Minden házigazda azt szeretné, hogy nála gyűljön ki előbb a villany. Elnék figyelemmel kísérik a faluban a Minisztertanács határozatát. A paraszokat különösen az alacsonyabb típusú szövetkezeti társulások érdeklik. A napokban megalakult két baromfitenyésztő szakszervezet 18, illetve 22 fővel. A földművelésügyi miniszter már meg is rendelte a szakszervezetek számára a tömögépet és a keltető gépet. Szó van a faluban szőlőtermelő szakszervezet alakításáról is. A község az E. kukoricát beadást hízott sertéssel teljesíti. Anyai sertés hizalására költöttek már szerződést a falubeliek, hogy bőven kijárj az E. kukorica beadást. Csomós Mihály

Szenvedélyes, hátor hangú vita

a megyei pártbizottság ülésén

Az elmúlt héten szombaton fontos politikai esemény zajlott le Debrecenben. Reggel 9 órakor megtelt a Pártoktatás Házának kistanácssterme emberekkel. A megyei pártbizottság tagjai és más vezető elvtársak gyűltek itt egybe, hogy tanácskozzanak a legfontosabb kérdésekről, a dolgozó népet érintő időszerű problémákról. E rövid tudósításban csak néhány fontos kérdésre telik, de ebből is világosan látható, hogy milyen újszerű és hasznos esemény volt ez a tanácskozás.

A megyei pártbizottság ülésén Komócsin Zoltán elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára ezúttal nem előre elkészített, statisztikai adatokkal teletöltött sablonos beszámolót tartott, hanem a helyi politikai helyzetünket s a párt helyzetét elemezve tájékoztatta a megyei pártbizottságot. Beszámolója elején foglalkozott a szovjet-jugoszláv és a magyar-jugoszláv viszony alakulásával és a várható további eredményekkel. Részletesen elemezte hazánk belső helyzetét a Központi Vezetőség júliusi határozata óta eltelt időszakban. Tájékoztatója befejező részében a párt belső helyzetével kapcsolatos problémákat elemezte.

A tájékoztatás után szenvedélyes vita következett. Hosszú évek óta nem hangzottak el ilyen hátor felszólalások nem voltak ilyen — a párt, feltételeitől fakadó — véleménynyilvánítások A megyei pártbizottság tagjai, és az ülésre meghívott elvtársak az élet minden területéről hozták a dolgozó véleményét. Bírálattá, Legtöbb felszólaló igazolva és alátámasztotta Komócsin elvtárs által elmondott tájékoztatót és különösen az ebből levont következtetéseket. A legfőbb tennivalóknak látták, hogy vissza kell állítani a dolgozó emberek hitét, bizalmát.

A pártfunkcionáriusok sem látnak mindenben tisztán. Az ő hitük is megrendült, az utóbbi időben és talán eddig kellene kezdeni. A megyei pártbizottság tagjai és a pártfunkcionáriusok szilárd elhatározással, hitelemmel, a feladatok ismeretéről van szó, tehát önmagukkal kell, hogy szembenéznének. Vissza kell tehát térni a kommunista igazság szelleméhez. Az igazság az, — s ez volt ennek a fontos tanácskozásnak egyik sarkalatos pontja, — hogy sokat kell vitatkoznunk, a lélek, a tett-vágy ezzel csak erősödik. Az elmúlt időkben sajnós ügy volt, hogy az értekezleteken nagyon sokszor másról volt szó, másról mondtak a résztvevők, mint kint egymás között. Ezúttal kizárólag azt mondta el minden résztvevő, amit kint egymás között is beszélnek. S ez már nagy eredmény. A XX. kongresszus és a júliusi határozatok eredménye.

Sok elvtársban felvetődött az, hogy a hit visszacsúszásához az önmagukkal való szembenézéshez az is szükséges, hogy biztosított

leleplezni ezeket az elemeket. A tömegek támogatását és egyetértését válság ki ezzel. A Néplapot is harcos kommunista lappá kell fejleszteni, amely minden igazságot ki mond és semmit sem hallgat el. Többen érintették, sőt elmentették a munkások helyzetét.

Molnár József elvtárs többek között arról beszélt, hogy a dolgozók elmondják öszintét és nyíltan, hogy a Központi Vezetőség és a kormányzat különböző vezető helyein még mindig azok az emberek állnak, akik hozzájárultak ahhoz, hogy ilyen súlyos gazdasági és politikai helyzetet kerüljünk. Nem lehet ezeket a hibákat elhallgatni, mert másképp nem tudjuk megszerezni nemhogy a tömegek, de a párttagok bizalmát sem.

A vitában felvetődött, hogy nem ártana pontosan megismerni azt az utat, ami a gazdasági helyzetünket mai állapotig vezette. És ezután megtalálni azt az utat, ami a jelenlegi helyzetből kivezet.

Dr. Várkonyi Pál elvtárs hangsúlyozta, hogy teljesen lehetetlen és tarthatatlan az, hogy a dolgozók, akik a társadalmi javakat termelik, semmit ne tudjanak arról, hogy mire használják fel, csak egyet tudnak, hogy az ő életük javulása nem sokat ment előre. Sok vonatkozásban antimarkszista és idealista a bérpolitikánk — mondotta. — A marxizmus azt tanítja, hogy az társadalmi javakról a másik társadalom, amelyik az embereket érdekeltetlebbé tudja tenni a természetben. Sajnos ennek cáfolata az a gyakorlat, amely nálunk az elmúlt években a bérpolitikát jellemezte.

Dr. Kulcsár Adolf elvtárs arra hívta fel a pártbizottság tagjainak figyelmét, hogy többet töltsenek kint az emberek között, hogy helyesen tudjanak politizálni.

Szívós Péter elvtárs a püspökudányi járási pártbizottság első titkára néhány fontos tennivalóra kérte a sürgősség ki-mondását. Bírálta a pártapparátus egyes dolgozóinak kulturális és politikai színvonalát. Sok helyen kulturálatlan emberek dolgoznak, kulturálatlan módszerek tapasztalhatók. Ez ellen jövesen tiltakoznak a dolgozók. Vannak funkcionáriusok, akik önmagukkal szemben is igénytelenek és igénytelenek a művelődés és a politikai kérdések iránt. Meg kell érteni, hogy sem fél erővel, sem fél szívvel, csupán személyi érdekből nem lehet dolgozni.

Kulcsár Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság második titkára két fontos kérdést fejtegetett. Az egyik a pártegység, a másik pedig a funkcionáriusok kérdése. Ismeretes, — mondotta, — hogy a júliusi határozat egyik fő célkitűzése a pártegység helyreállítása és megszilárdítása. Sajnos ebben a kérdésben még nem sikerült elérni a kitűzött célt. Vajon a júliusi pártbizottság határozatának oka? Köztudomású, hogy a júliusi határozatot egy igen ke-

Téli felkészülési bizottság alakult az Építészügyi Minisztériumban

Az Építészügyi Minisztériumban téli felkészülési bizottság alakult. A bizottság munkáját a Magyar Távirati Iroda munkatársa többek között az alábbi tájékoztatást kapta:

A bizottság a téli időszak építkezéseinek a többletköltségek csökkentésén kívül egyik legfontosabb feladatának az ipar munkásszámának teljes foglalkoztatását tartja. A cél: a lehető legtöbb zárt munkahelyet létrehozni s csökkenteni a szabadban végzendő nedves munkamenetet. Ezért az építőipari vállalatok már előre számolnak azokkal a munkahelyekkel, amelyeknél az időjárásától függetlenül

10-15 százalékos bérpótlék a téli építkezéseken

A dolgozóknak a téli időszakra vonatkozó szociális elvárásaira több rendelkezés született. Azok az építőmunkások, akik szabadban, ablakos, kal vagy ajtóval el nem látt, illetve fedetlen épületekben dolgoznak, darabértükön kívül 10-15 százalékos téli pótlékban részesülnek. „Fagy-szabadság” esetén azok a dolgozók, akik az állami építőiparban előzőleg legalább négy hónapot folyamatosan dolgoztak, megkapják időbértük 50 százalékát. Ezek a dolgozók az idő alatt ugyanakkor munkakönyv nélkül bárhol vállalhatnak más munkát. Külön rendelt intézkedések azokról az építőmunkásokról, akik évi szabadságukat december 15-e és február 28-a között veszik ki. Ha a munkafegyelmre vonatkozó rendelkezéseket megtartot-

lák, hat nap pótszabadságot kapnak. A bizottság intézkedett a dolgozók ellátásáról téli védőruhával (vattaruha, esőköpeny, gumicsizma). A téli munkáknál szükséges felszerelések és segédanyagok, mint például meleg tárolóberendezések, nád, ponyva stb. készletek hamarosan az építkezésekre kerülnek. A téli anyagellátásban — különösen kavicsban — nehézség várható. A folyamatszabályozó és köveskötő vállalat 300 000 köbméter kavics szállítással még most is adós.

Az Építészügyi Minisztérium a miniszteri utasítással együtt részletes intézkedési tervet adott ki az építő- és az építőanyagipar téli felkészülésére, amelyet a téli felkészülési bizottság rendszeresen ellenőriz. (MTI)

A KÉPESLEVELEZŐLAP TÖRTÉNETE

kiállítás Debrecenben

Országjáró útján Budapest, Dunántúl és Eszackmagyarország után Debrecenbe érkezett az „Képeslevezőlappal története” c. kiállítás, melyet az Ady Endre Városi Kultúrotthonban október 21-én, vasárnap, ünnepélyesen nyitott meg.

Ez a kiállítás 86 év kultúr-történetéhez ad érdekes szemléltető képet. Bemutatja az első levelezőlaptól kezdve a millennium és a századforduló jelentősebb eseményeit, a ferencjózsefi „arany kor” jellemző társadalmi légkörét érzékelteti az első világháborút. A két világháború közötti időszak jellemző képeslapjait mutatják be: az érzelgős, szentimentális versikés viráglapokat, az epedő szemekkel egymásfelé forduló szerelmeseket, majd — ennél a témánál maradva — a 40-es évek elején divatba jött automatizált szerelmes levelezést, ahol a levelezőlapon a sokféle szöveg közül éppen csak alá kellett húzni a megfelelő mondatot, így megtakarítva iróinkat a hosszabb gondolkodást. A korszak humoráról tanúskodó tabló feliratát Karintly Frigyes halhatatlan szavai vezetik be: Humorból nem ismerjük a tréfát. A tablón láthatók a felszarvazott férfiak, a leszögeztet nyelvű, vagy szájkosaras anyósok, az ostoba és trágár élcelődések szinte minden válfója. A múlt követésére méltó példaként láthatjuk a színes, ún. Stengel lapokat, amelyek a különböző korok legnagyobb művészi alkotásainak, a kor technikájának megfelelő színűségű produkcióit adja elő.

A két világháború közötti időszak utolsó fejezeteként mutatja be a kiállítás Bró Miklósnak, a becsi emigrációban kiadott és a Horthy-féle fehér terror leleplező lapsorozatát és a Vörös Szégyen című lapjait.

A felszabadulás utáni korok Debrecen romjairól kezdődik és bemutatja a képeslevezőlappal kiadás útját a legutolsó időkig. A tablók hűen mutatják az elkövetett hibákat is. A sematikus, minden áron „átpolitizáló”, pl. a szerelmes reprezentáló pároslapok, ahol élmunkás és élmunkásnő önfeláldozó egymás szemébe nézve az esztendőpár mellett versenyszereződést írnak alá, vagy egy körbe disznó tőz kezében egy papírlapot, melyre „selejtmentes üjszestendő” felirat került, a háttérben egy füstlőgő gyárkéménytel. A kiállítást záró tablók, melyek az új anyagot tartalmazták, megfelelő képet adnak a mai magyar képeslap kiadásáról, annak technikai és elsősorban művészi színvonaláról. Ma már egy sor Kossuth- és Munkácsy-díjas festő és grafikus művész dolgozik a Képeslevezőlappal Alap Kiadóval. A részletek, hogy az évtől, ma már 50 milliós mennyiséget meghaladó mennyiségű képeslap kiadás elérje célját: nívós, művészi alkotásokon keresztül a legszelebb tömegekkel megközelíteni a szepet. A témához még csak annyit, hogy a felszabadulás előtt Magyarországon sok millió képeslapot hozott be külföldről, ma pedig sok millió képeslapot exportálunk szerte a világra, hirdelve a magyar grafikai művészet és nyomdaipar fejlettségét.

RACZ ZOLTÁN

Megalakult az első egyszerű társulási csoport Zsákán

Zsákán október 15-én este megalakult az első egyszerű társulási csoport. A csoport 12 tagból áll és 28 hold területtel rendelkezik. Az első célja a társulási csoportnak, hogy az őszi talajmunkákat elvégezzék. Ehhez rögtön kérték a gépalom segítségét is, melyet az alakuláson jelenlévő

gépállomási főmérnök, Gyenge Lajos meg is ígért.

A társulási csoport tagjainak további tervében szerepel az, hogy földterülettel és erdőben taglétszámukat az elkövetkező időben növeljék.

Csornik Boldizsár, Zsákán

Hajdúszob megkezdte átalakítását

A Hajdú-Bihari Tanács oktatási és népi kollégiumok csontos parthatalmában a párt, ügyi Minisztérium, vezet képviselőinek mint diákotthoni kiváló szakembereivel tárgyalva diákotthonoknak és népi kollégiumok alapításáról. Ez az első olyan hivatalos tárgyalás a kollégium elcsúszásával kapcsolatos ügyben, amelyben a párt vezetői számos javaslatot hoztak, hogy az adó-

A pekingi felejtet napok után elindult, hogy Kína többé-kevésbé is elvívjuk a magyar muzsikát, a szerzőinket neki. Utána a dél-kínai Sian városában meg a 700 kilométeres folyó mentén, fantasztikus hegyek között uton át.

Ebben a városban és nevelés soha sem májával talán a várostól 40 kilométerre távol, a hegyek között egymás mellett és képzőművészet, a gyönyörű épületek, melyes hangversenyterem adunk két koncertet. Csunkingj repült, res utaq, gyönyörű táj Jange folyó fölött. A két melléklapja talán lyók partján épült, a szűz városai közé a hegyoldalakon, völgy építkezés és régi barcsodlatos keveréke, teljesen trópusi pálmák mindenütt. Művészeti palotába szállt a gyönyörű épületek, melyes hangversenyterem adunk két koncertet.

Chengtuban is megőri a repülőteret, pedig ben érkezünk. Itt már delebbre a mefokozódik. Szobánkat, tik, s legalább 2-3 v. ködik egyszerre. A határait pedig hidegkel várnak bennünk magunkat.

Régi kínai operákat, melyekben elmosódnak a táncos szerepek, és részt vesznek a táncpedig táncolnak is. De a művészeti produkciókat

Üzenet

Kitől hoztam üzenet
Hogy is mondjam? Hisz egy-két évtől el kezdte az én szűkebb házámból jartak már itt, talán az hozók is itt voltak, jóval s én mégis örömmel és hoztam Kolozsvárról az üzenet, az öreg falak, Szamos, a Nyugati Erőörökzöld fenyvesei, üzenet, Erdélyi bércet, Erdélyi mas népe, amely észvak készült, tatár vérszedelem, zeti vizslát közepette, verben és az eszencekedet, meröz gyászoló nap fésoha sem szűnt meg a bogot hinni és keresni.

A boldogság és a hazamag egybeforrott az erdeszében. Nem volt igazán, hazánk.

Régen... de nem is olyan, csak a közelmúltban ha rólunk írtak volna az sötét. Volt egyszer egy kétfelére mindenféle kétfelére méhében ezüst és folyó tele hallal, rónáin zó búzatenger, s zordon seil olyan, de olyan gyönyörű volt, hogy aki csak látta, tévedt, soha sem kívánt volna el innen, ha... De a gyönyörű országunk nem volt boldog, ajkán nem fénylött, orcáján a fel nem szűkített, mert kincsek és szőpáncok, egy szőrnőy hétfelű volt...

Nem volt hazánk? Hisz az az volt s mi honp voltunk. Igen, de államunk ha ne'alan megfellekedtük, la, eszünkbe jutatta az ad

NEW YORK

(TASZSZ) A New York Herald Tribune című lapban nem tetszenek a Szovjetunió és a Japán közötti viszony rendezéséről megindult szovjet-japán tárgyalások. A New York Herald Tribune keddi szerkesztőségi cikke nem egyéb, mint bizonyos amerikai körök kísérlete, amellyel nyomást akarnak gyakorolni Japánra és zavarni akarják a tárgyalások menetét.

NEW YORK

(AFP) A New York Times keddi reggel vezércikkben jelenti be, hogy ez évben is támogatja Eisenhower elnöki jelölését. A Times az 1952-es választások alkalmával is Eisenhower mellett döntött.

SAN FRANCISCO

(MTI) A Reuter iroda jelenti, hogy San Francisco közelében

KIS HIREK

a nagyvilágból

ANKARA
Október 15-én Isztambulba érkezett a 6. amerikai flotta egy cirkálója, egy repülőgép anyahajója és négy torpedórombolója.

MOSZKVA
(TASZSZ) N. Sz. Hruscov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára október 16-án fogadta a szovjet-japán viszony rendezéséről tárgyalásokat folytató japán kormányzat küldöttség tagjait Moszkvában tartózkodó Isiro Kono japán földművelésügyi és erdőügyi minisztert.

ATHEN
(TASZSZ) Mint a lapok közlik, október 15-én Brown tengernagy parancsnoksága alatt Athénba érkezett a 6. amerikai flotta egyik hajója.

ANKARA

Október 15-én Isztambulba érkezett a 6. amerikai flotta egy cirkálója, egy repülőgép anyahajója és négy torpedórombolója.

MOSZKVA
(TASZSZ) N. Sz. Hruscov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára október 16-án fogadta a szovjet-japán viszony rendezéséről tárgyalásokat folytató japán kormányzat küldöttség tagjait Moszkvában tartózkodó Isiro Kono japán földművelésügyi és erdőügyi minisztert.

ATHEN
(TASZSZ) Mint a lapok közlik, október 15-én Brown tengernagy parancsnoksága alatt Athénba érkezett a 6. amerikai flotta egyik hajója.

ANKARA

Október 15-én Isztambulba érkezett a 6. amerikai flotta egy cirkálója, egy repülőgép anyahajója és négy torpedórombolója.

MOSZKVA
(TASZSZ) N. Sz. Hruscov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára október 16-án fogadta a szovjet-japán viszony rendezéséről tárgyalásokat folytató japán kormányzat küldöttség tagjait Moszkvában tartózkodó Isiro Kono japán földművelésügyi és erdőügyi minisztert.

ATHEN
(TASZSZ) Mint a lapok közlik, október 15-én Brown tengernagy parancsnoksága alatt Athénba érkezett a 6. amerikai flotta egyik hajója.

ANKARA

Október 15-én Isztambulba érkezett a 6. amerikai flotta egy cirkálója, egy repülőgép anyahajója és négy torpedórombolója.

MOSZKVA
(TASZSZ) N. Sz. Hruscov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára október 16-án fogadta a szovjet-japán viszony rendezéséről tárgyalásokat folytató japán kormányzat küldöttség tagjait Moszkvában tartózkodó Isiro Kono japán földművelésügyi és erdőügyi minisztert.

ATHEN
(TASZSZ) Mint a lapok közlik, október 15-én Brown tengernagy parancsnoksága alatt Athénba érkezett a 6. amerikai flotta egyik hajója.

Hajdúszoboszlón és Berettyóújfaluban megkezdik a diákokotthonok átalakítását kollégiumokká

A Hajdú-Bihar megyei Tanács oktatási osztálya a népi kollégiumokkal kapcsolatos parhatervezetében a párt, más megyei tanácsok, az Oktatási Minisztérium, szakiszvezet képviselőinek, valamint diákokotthoni igazgatók, kiváló szakemberek részvételével tárgyalta tegnap a diákokotthonok fokozatosan népi kollégiumokká való alakításáról. Ez volt az első olyan hivatalos tárgyalás a kollégiumok felkészítésével kapcsolatban a megyében, amelynek részvételére számos javaslatot gyűjtöttek hozzájárulni ahhoz, hogy az adott körülmé-

nyek között máris megkezdjék egy-egy diákokotthon kollégiummá való átalakítását. Az értekezleten a megyei Tanács oktatási osztálya hivatalosan bejelentette, hogy Hajdúszoboszlón és Berettyóújfaluban két-két diákokotthon (fiú és lány) átalakításához hozzákezdenek. Ahhoz, hogy a diákokotthonok jó kollégiumokká válhassanak, felhasználják a népi kollégiumok régi magyar hagyományait, tapasztalatait. Szó volt egy új kollégium létrehozásáról Debrecenben. E kollégiumot illetően döntés, éppen az épülethiány miatt még nem történt.

A téli gépjavítás új rendje a megye gépállomásain

A gépállomásokon ilyenkor javában készültek már a téli gépjavításra és szedték össze a gépeket. Kezddék a zsúfoltság a szerelőműhelyekben. — Most már nincs téli gépjavítás abban a formában, ahogyan eddig csinálták. Atértek a folyamatos gépjavításra, ami azt jelenti, hogy egész évben tart a gépjavítás, ahogyan azt a gépek állapota megköveteli.

A javítást ahhoz szabják, hogy a gép mennyi ideig volt használatban. Egy G-35-ös traktor például 1800 hold után már javításra kerül. A folyamatos gépjavításnak nagy előnye, hogy nem alakulnak ki a javítási csúcsok, amikor egyszerre vesznek javításra minden gépet a téli időben. Nincs zsúfoltság, nincs hajszá a műhelyekben és a dolgozók jobb munkát is tudnak végezni,

mert a műhelyekben tagasabb a hely, jobban tudnak dolgozni. Nem fordulhat elő az a helyzet, hogy kint a szabad ég alatt esőben, hidegben javítják a gépeket, mert a szerelőműhelyben már nem férnek. A Debreceni Gépállomáson is volt ilyen eset. Megtörtént, hogy a hideg vashoz odafagyott a traktorok keze, mert műhelyben nem dolgozhattak, nem volt ott már hely.

A folyamatos gépjavítás ezt lehetetlenné teszi. Ervényesíthet jobban az emberekről való gondoskodás, végrehajtható a helyes tervezés, ellenőrzés. Jobb lesz a gépek javítása, mert eltűnik a téli gépjavítás, sokat már megszokott hajrá, amely nem segíti elő a jó munkát, a lüktetéses gépjavítást. Az új rend azt is eredményezi, hogy állandó munka lesz a sze-

relőműhelyekben, nem lesz hónapokig üres, télen pedig zsúfolt. A folyamatos gépjavítás segíti a minőségi munka végzését, kevesebb lesz a kapkodás és a jobban javított gépekkel eredményesebben is tudnak majd dolgozni.

Uj eljárást jelent az is, hogy nem lesz gépjavítási prémium. Az igazgató rendelkezik majd annyi összeggel, hogy egész éven át tudja jutalmazni azokat, akik a legjobb munkát végezték. Segíti a gépjavítást, általában a gépállomások évi tervezését az is, hogy a gépjavítási terv az egyéves tervvel együtt készül. Eddig két éves volt a gépjavítási terv, tekintettel a téli gépjavítási rendszerre. Ez a tervezés megkönnyíti a pénzügyi munkát is. Egységesebb, átfogóbb lesz a gépállomási munka irányítása az igazgató intézkedéseinek hatékonyabbá tételével, feladatköreinek bővítésével.

A folyamatos gépjavításnak haszna az is, hogy megszűnik a gépek átirányítása, ami kizárja a kapkodást, a kárt okozó várakozást a termelőmunka végzésében.

Az új rend már megkezdődött a megyei gépállomásokon.

Romániai élmények

Háromhetes várakozás után végre elérkezett október 13-a. Ezen a napon 30 általános iskolai tanuló és 25 tanár Püspökkladányból elindult Nagyváradra és Kolozsvárra tanulmányi kirándulásra.

A nagyváradi diákság örömmel fogadott bennünket. Még az nap este megtekintettük a várost. A gyönyörű díszített házak között az egyikben jóságos érzéssel olvastuk: „Itt lakott Ady Endre”. Örömmel láttuk, hogy a felirások két nyelven: magyar és román. Nagyváradi rövid tartózkodásunk után elindultunk Kolozsvár megtekintésére. Megnéztük a Mátyás-szobrot, a magyar színházat, a botanikus kertet. Este a magyar színházban „A néma levente” című darabot néztük meg kitűnő színészszerzővel.

Ottlétünk alatt megtudtuk, hogy rendszeresen van magyar nyelvű színházi előadás. A későbbi napokban került bemutatásra „Cigánybáró és a Traviata”. Elmennyekelt gazdagodva, jó hangulatban szálltunk fel az autóbusszra, hogy visszaérjünk Püspökkladányba.

Kállay Géza, Püspökkladány

Hét kínai város

A pekingi felejthetetlen szép napok után elindultunk dél felé, hogy Kína többi városait is elvagyjuk a magyar dalt, a magyar muzsikát, dicsőséget szerezzünk neki. Utunk első állomása a dél-kínai Sian volt. Vonaton tettük meg a 700 kilométeres utat a Sarga folyó mentén, fantasztikus képmozdonyú fűzős hegyek között legalább 50 alagúton át.

Ebben a városban a művészképzés és nevelés soha sehol nem látott formájával találkozom.

A várostól 40 kilométerre, a világ zafától távol, a hegyekben laknak és tanulnak egymás mellett a zene, irodalom és képzőművészet főiskoláinak hallgatói. Iteni hangversenyünk sikere melegségekben az előbbieket is felülmúlta, minden hallgatónk valamilyen művészet tényleges művelője volt.

Csunkingig repültünk a 900 kilométeres utat, gyönyörű tájak, hegyek és a Jange folyó fölött. A város a Jange és két mellékfolyója találkozásánál, a folyók partjain épült. Fekvése a világ legcsodálatosabb közepén. Hegyek, hegyoldalokon, völgyekben a modern építkezés és régi bambuszpad épületek csodálatos keveréke. Növényzete már teljesen trópusi, palma és fügefák láthatók mindenütt. Minket a kormányzóság palotába szállítottak el. Ebben a gyönyörű épületben egy 4500 személyes hangversenyterem van, ebben is adtunk két koncertet.

Chengtuban is megelőzött a hírünk, óriási tömeg várt

a repülőterén, pedig 55 fok meleg-
ben érkezünk meg.

Itt már délebbre a meleg is mindinkább fokozódik. Szobainak jégáblakkal hűtik, s legalább 2-3 ventillátor is működik egyszerre. A hangversenyek szünetekben pedig hidegvízes törülközőkkel várnak bennünket, hogy hűsítsük magunkat.

Régi kínai operákat láttunk itt, amelyekben elmosódnak a zenés, énekes és táncos szerepek, mert a zenészek is részt vesznek a táncban, az énekesek pedig táncolnak is. De hogy! Néha már artista produkciókat végeznek. Jó, hogy

nálunk az énekes csak énekel. Mi lenne, ha nekem is táncolnom kellene?

Kunming az örök tavasz városa. Itt soha nincs tél és soha nincs nyár. A hőmérséklet 10 foktól 30 fokig váltakozik. A város és környéke egy 2500 méter magasban fekvő fennsíkban van. Ez határozza meg a hőmérsékletét, ami a Raktérítő közelében rendszeres fekvés mellett sokkal forróbb, 60 fok körül lenne. Nagy jótétemény volt számunkra ez az enyhe levegő, olyan sok izzadás után. Megszűnt a meleg okozta fejfájásunk.

Hangversenyekre a legutóbbi vidékekről is előjötték az emberek, hogy szeretetteljűen, a magyarok és művészek iránti ragaszkodásuknak tanújelét adhassák.

Szeretetteljűen mindig valamilyen új formában igyekeznek kifejezni. Kunmingban is az öltözöket, a folyosót, a színpadot teleszórták fenyőlevelekkel, melyek illata testvéri közelségbe fogott össze a nézőkkel, amit a hangverseny befejezése sem szakított felébe.

Kantonba öt és fél órai rettetéses repülőút után érkezünk meg. Többet voltunk viharban, mint nem. Alig várunk, hogy a repülőterén kiszállhassunk. Kanton kétmillió kikötőváros a Gyöngy folyó partján. Itt a parton lakunk egy 13 emeletes gyönyörű szállóban. A szobák ablakából fenséges látvány tárult elém. A folyón tengerjáró hajók között dunszunkat (csónakok), propellerek, motorosok ezrei. Itt találkoztunk először a folyamalakosok fogalmával. Két-háromszáz ember él bányákban a folyamon.

Van olyan bárka, melynek ezrei meghaladó lakója van. Ez azonban nem primitív életmód, mert ezek a bárkák a technika minden vívmányával fel vannak szerelve. Villany, rádió, telefon mindenütt található.

A folyamalakók gyermekei iskolába csónakokon mennek az ugyancsak bárkán működő iskolába. Mindenféle szö-

rakozási lehetőség is megtalálható ezeken a bárkákon.

Hanahow egébe nyúló hegyek alján kb. 1500 holdas tó körül épült festői szépségű nyaralóváros. Gyönyörű szabadterei színpadok vannak, melyek sok és sikeresen gazdag hangversenyt adtak. Ebben a városban látogattuk meg a Budha templomot, melyek ma is működnek, a régi vallás hagyományait őrzik.

Sanghaj 6 millió világváros, óriási ipari és hajózási géppont. Egy 16 emeletes szállóban lakunk, de mellettünk 26 emeletes palota áll. Rengeteg az ehhez hasonló magassági háztömeg. Itt ömlik a tengerbe a Jange folyó. Emberek ezrei az utcákon, s a legmodernebb Rols-roys kocsitól a rikásgát minden közlekedési eszköz látható itt. Négy hangversenyt adtunk Sanghajban. Ugy itt, mint előző hangversenyeken is minden alkalommal több ezer főt hallgatóság volt. Csak meghatottan lehet visszaemlékezni a sok csillogó szempárra, átszellemült arcra, a zene teljes átélésére. A csendre, ami otthon a hangversenyteremből oly gyakran hiányzik. Nem ugráltak fel a befejezés előtt, hanem az utolsó hangjegyet tartott a néma csend, utána jött a taps és az ünneplés. A művészet és művész igazi megbecsülése ez!

Óthetes körutunk végével ismét Pekingbe érkezünk. Átmeneti itt-tartózkodásunk legkiemelkedőbb eseménye a magyar nagykövetségünk tiszteletünkre rendezett fogadás volt.

A 150 vendég között megjelent Csou En-Laj, a Kínai Népköztársaság miniszterelnöke,

a külügyminiszter, politikai, gazdasági és kulturális élet számos vezető egyénisége is.

A rendkívül meleg, baráti légkörben Csou En-Laj személyesen gratulált nekünk, elmondta, mennyire tetszett neki a magyar népi zenekar és énekszámaink. További ilyen sikereket kívánt és többször koccintott velünk a kínai-magyar barátságára.

Kellemes emlékekkel indultunk Korea felé.

Domahidy László
m. áll. Operaház magánénekes

Felújították versenyszervezősüket a Debreceni Ruházati Bolt, Báránd és Tetétlen község dolgozói

A Debreceni Ruházati Bolt dolgozói már több mint egy éve páros versenyben vannak Báránd és Tetétlen község dolgozó parasztságával. Az eltelt idő alatt legelőször Debrecen, illetve Báránd végzett az első helyen. Mivel a baráti kapcsolatok már eddig is szép sikert eredményeztek, a debreceniek a két községgel egyetértésben ismét felújították páros verseny szervezősüket. A vállalkos legelőször november 7-én tartották meg a negyedik terv teljesítését, az önköltség további 3 százalékos csökkentését, illetve a két község részéről a kuforkorica és napraforgó beadás mai radéktalan teljesítését, nem utolsósorban a buzávetés befejezését tartalmazó meg-

tervek az egészen apró gyermekek viháncolása, akik jóval 16 éven alulak voltak.

A múltkorában hallottam arról, hogy Vizes József, a Komádi Állami Gazdaság dolgozóját megdöngölték, mert szeszestalt szolgált ki 18 éven alulaknak. Helyes ez. Talán az itteni „kiszolgálás” is ugyanolyan kárrel jár, nem az előző. Azt hiszem, nem lenne szükséglet tenni valamit azért, hogy a nézők figyelmesebbek legyenek és a 16 éven alulaknak ne engedjenek ilyen és ehhez hasonló filmek megnézni.

Talán ebben a DISZ is segíthetne.

Homok József, H-nánás

Néhány sor a MOKÉP-hez és a közönséghez

Jelenleg hajdúánási lakos vagyok, így igen gyakran járok moziba. Október 13-án is elmentem, hogy megnézzem Egy nyáron át táncolt című filmet. Régebben ezt már láttam, de úgy gondoltam másodszor sem lesz unalmas. Valóban a film nem változott. Jól szórakoztam volna, ha... a néző közönség ezt lehetővé tette volna. Addig nem is volt különösebb baj, míg nem voltak „erdekfeszítő” lépek. Az erotikus jeleneteknél azonban egyesek fajtalan megjegyzéseket tettek. Az illetők igyekeztek egymást túlszárnyalni „szellemesebb” szellemesebb” megjegyzésekkel. A megjegyzésekhez ott volt kísé-

retnek az egészen apró gyermekek viháncolása, akik jóval 16 éven alulak voltak.

A múltkorában hallottam arról, hogy Vizes József, a Komádi Állami Gazdaság dolgozóját megdöngölték, mert szeszestalt szolgált ki 18 éven alulaknak. Helyes ez. Talán az itteni „kiszolgálás” is ugyanolyan kárrel jár, nem az előző. Azt hiszem, nem lenne szükséglet tenni valamit azért, hogy a nézők figyelmesebbek legyenek és a 16 éven alulaknak ne engedjenek ilyen és ehhez hasonló filmek megnézni.

Talán ebben a DISZ is segíthetne.

Homok József, H-nánás

Üzenetet hoztam

Hogyan hoztam üzenetet? Hogy is mondjam? Hiszen talán egy-két évvel ezelőtt én is késtem vele, az én szűkebb hazámból sokan jártak már itt, talán az üzenetet hozták is itt voltak, jóval előttem. S én mégis örömmel és büszkén hoztam Kolozsvárról az üzenetet. Üzenetek az öreg falak, a szőke Szamos, a Nyugati Ercheység örökzöld fenyvére, üzenetek az erdői bérék. Erdély szorgalmas népe, amely évszázadok óta megőrizte, tatár vezér és török dúlás, labanc veszedelem és nemzetviszály közepette, vészviharban és az elcsendesedett csatamezőt gyászoló nap fényében, soha sem szűnt meg a boldogságot hinni és keresni.

A boldogság és a hazá fogalma egybeforrott az erdői nép szívében. Nem volt igazi édes hazánk.

Régen... de nem is olyan régen, csak a közel múltban. Mint ha rólunk írták volna azt a mesét. Volt egyszer egy ország, testistale mindenféle kincsei, földje méhében ezüst és arany, folyói tele halakkal, római hullámzó búzatenger, s zordon fenyveszólyan, de olyan gyönyörűek voltak, hogy a nap csak kőzűltek tevédt, soha sem kívánkozott volna el innen, ha... De ennek a gyönyörű országnak a népe nem volt boldog, ajkán mosoly nem fénylött, orcáján a könny fel nem száradt, mert minden kincsekkel és országának az ura egy szörnyű hétéfű sárkány volt...

Nem volt hazánk? Hisz az ország az volt s mi honpolgárai voltunk. Igen, de államunk — s ha nem államunk — az adószedő fia, eszümibe juttatta az adószedő

jött, mennyit tudnátok a meséről.

Lehet, hogy vannak gazdagabb népek, vannak olyanok, amelyek kultúrájukkal, mint mi vagyunk, lehet hogy kényes idegenek még féltalmják erőfölényüket, mielőtt meg nem látnák a tényt, hogy a hazánkban, amelyen egyesek tán gyanakodnak, mannek. Lehet, de mi mégis talán a legtöbbet nyertünk. Szabad-ságunk a hazát, s a hazával a remény. Nagy utat tettünk meg a hatalmától a hazáig. Az országban a többség nem a mi anyanyelvünk is szabadon szólnihat bármely tájon. A többség kultúrája különbözik a mi népi kultúránktól, de a miénk is soha nem észelt felvirágozásnak indult — és valóban felvirágozott, mert valahánynál is, mint a kultúra lecalább annyira, mint amennyire évszázadok közt harc és közös sors következtében — hasonlít. Ezt az országot mi, erdélyi magyarok edes magunknak mondhatjuk, nemcsak azért, mert élünk is itt éltek, nagyanyánk itt dalolta reményét, ez a föld számunkra a világon a legszőkebb, hanem azért is, mert itt ültünk el jövönket, a boldogság fáját.

Mifelénk tavasszal a leányok bokrékat kötnek.

Gyakran mi is úgy vagyunk, hogy sokat szeretünk gyűlölni abból, ami legszűkebb a mi országunkban. Csodálatos szép, színes csokor lenne olyan virágokból, amelyek soha sem hervadnának. Virág, virág mellett, szilvorn, szilvorn mellett, Kárpátunk ezer színe, olajunk, szemünk, aranyunk fénye. Dunadeltünk csodálatos váloga, a gyergyói tulipán és Mócvidék fenyveselmék zöldje, fővárosunk rózsái, de legelőször gyergyóiak és udvarhelyiek, akiknek a halálhíre is évkeig

munkája nyomán fakadt, egy új világ életerős rügyei, gyaralgának az alkotó munka, bölcsődés mosoly, ifjúsgámmal szívesen mosoly, örögek derűje, az újjászülte falu muskáljai, az öröhlény álló katoná tálvóba néző tekintete az országátharokan — és a szétterjedtetlen szákkal fűzi egybe mindezt.

Mint tenger a vizecséppben, ebben a bokrékban benne lehet a haza. És ebből a bokrékából olyan szívesen hoztam volna egy szál gyönyörű virágot debreceni testvéreimnek, barátainknak.

Nálunk, Kolozsváron, most csodálatosan szép az ős. A búcszó lombok ezer színben pompáznak — hol az a festő, aki hűben meg tudná ezt örökíteni! Gyümölcsösökben pirosan mosolyognak az almák s a jó öreg napsgaroly szívesen letelepedik melléd a sétatér padjára.

Lehet, hogy a város híre, lehet, hogy a tájaitkat aranyfényben fűzőző napfény, de még valószínűbb, hogy az a sugár, amely felvilágosítja a nemzetközi élet égen az idel nyáron sok vendéget vonz az országára. Afrikától Kanadáig vizik most hirtűnek, s szégyencsére nincs okunk. Elvittük vendégeinket a műemlékekhez, lefényképeztettük magukat a Mátyás-szobor lábába megálló új kőtűzők között. A fiatalabb nemzeteké mind az anyai egyszerűségünkön, köztük Európában is üzemeltek. A fiatalabb nemzeteké mind az anyai egyszerűségünkön, köztük Európában is üzemeltek. A fiatalabb nemzeteké mind az anyai egyszerűségünkön, köztük Európában is üzemeltek.

hogy Nyugaton sok korszerűbb géppár van a kolozsváriknál. Mi meghallgattuk és emondtuk, hogy ezt a géppárat, amely ma már hajóképeket épít és nemcsak kipróbálja az új, román típusú fonóteket, munkáját a semmiből áldozatos munkájukkal hozták létre. Emondtuk azt is, hogy a román ipar gépi berendezésének 99 százaléka a múltban importból származott, ma pedig helyi gépparkot gyártunk, szállítunk más országoknak. Aztán elvittük vendégeinket két egyetemünkre, két színházunkba, két operánkba. S amikor a vendég búcsúzott a várostól, kedves emléktárgyokat keresett, román és magyar népi varrottásokat vásárolt, de megával vitte a testvériség meletti is. Mi lenne a testvériségnek jellemzőbb, lehet-e ennél szebb emléket vinni a két nyelvű Kolozsvárról?

Igen, kétnyelvű a mi Kolozsvárunk, s ez egyik büszkeségünk. Mert a két nyelv harmónikus egybeszólása, gazdagabbak vagyunk, két nép kultúrájának mindkét hagyományait mondhatjuk magunkénak. S hogy vannak olyanok, akiknek a két nyelv egybeszólása nem tetszik? Ma még az lenne a természetellenes, ha nem lennének ilyenek. Hogy pártunk marx-lenini nemzetközi politikájának elveit némely tisztviselő nem szívesen alkalmazza? Lám, az idel ismétlő év kezdetén is kiderült, hogy a kolozsvári tanítói osztály vezetője „szemtanítai bírást” végeztetett az iskolák elosztásakor a leggyűlölt magyar gyermek középiskolán kívül maradt... volna, ha a lakosság kétszere a tartományi pártbizottság nem letétele, pl. zonyára sejtik, hogy az illető osztályvezető nemcsak osztályvezető műveletből bukkolt meg, hanem el-

ső sorban abból a tantárgyból, amelyet Kolozsvár... testvériségből, és ma már nincs a tanügyi osztály élén, Kolozsváron pedig a tavalyi héttel szemben, idén tízenegy nyolcadik osztályban kezdtek meg a magyar gyermekek képzésüket a tanulóanyagot.

Megtörtént az is, hogy egyes tisztviselők „elfelejtették” utasítást adni a szakiskoláknak, hogy tannyelvű osztályok létesítésére. Mások csak egy nyelvet céltábláltak festettek. A párt mindkét esetben közbejött: a tanonciskolákban új felvételi vizsgákat szerveztek, az egy nyelvű céltáblákat pedig kétnyelvűekkel helyettesítették.

Nem állítuk, hogy testvériségünket emberek nem alakítsák megszavarni. De azt bármikor tanúsíthatjuk: nem tudják megszavarni.

Nagy kincsünk ez a testvériség. A szocializmus közebe hozza szűkebb és tágabb körökben általán népek végett lezáróan és bölcsen véve, hivatott a szívek és a népek között. Hívat országok között, a halad országok között. Hívat testvériségünk hivatott Románia és Magyarországra. ERŐS hit, soha sem lehet többé megsemmisíteni, ezen a híron tisztíthatnak azok, akik tisztá szívevel, barátságával közelednek.

De áll meg gondolat, mindig a legcsodálatosabb. Hiszen én ide nem maras küldetésben jártam, csak egyszerűen, csodálatos, baráti látogatásra. Népek, államok soha nem az ilyen látogatásokon dől el. Nem? Valon nem? No, de ne szaporítsuk a szót. Evezérek: üzenet hoztam, kellett a mi, segített a Néplap, üzenet érte.

KOVÁCS ANDRÁS (Kolozsvár)

